

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szilágyi István Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Dr. Fillinger György Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. november 18. napján kelt 15.G.41.852/2005/73. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részeit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a felperes által az alperesnek fizetendő főkövetelés összegét 1.362.500,- (Egymillió-háromszázhatvankettőezer-öttszáz) Ft-ról 625.000,- (Hatszázhuszonötezer) Ft-ra leszállítja azzal, hogy a kamatfizetés 2004. december 5-i kezdő időpontját és a kamat mértékét nem érinti; egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 66.800,- (Hatvanhatezer-nyolcszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 2009. november 18. napján kelt 15.G.41.852/2005/73. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.362.500,- Ft főkövetelést és ebből 625.000,- Ft után 2004. december 5. napjától, míg 368.750,- Ft után 2005. február 4. napjától és 368.750,- Ft után 2005. április 14. napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra az adott naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő késedelmi kamatát, valamint 3.460.750,-Ft perköltséget. Az alperes ezt meghaladó viszontkeresetét elutasította.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az alperes a viszontkeresetében - egyebek mellett - 1.362.500,- Ft követelést mint a felperes által ki nem fizetett, az alperes által végzett és kiszámlázott reklámozás és hirdetési tevékenység ellenértékét igényelte. Ennek bizonyítására csatolta többek között a TZ-00296/04. számú 368.000,- Ft összegű és a 2005/01323. számú szintén 368.000,- Ft összegű számlákat (helyesen mindkét számla 368.750,- Ft-ról szólt). Előadta, hogy az előbbi számlát a 2004. december 29. napján létrejött vállalkozási szerződés III.1.B. pontja alapján, míg az utóbbit a 2005. február 4. napján létrejött vállalkozási szerződés III.1.B. pontja alapján állította ki, azonban azokat a felperes sem kompenzáció, sem pénzügyi teljesítés útján nem egyenlítette ki.

A felperes a viszontkereseti ellenkérelmében annak elutasítását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy a fenti két számla barterügylet keretében került elszámolásra. A TZ-00296/2004. számú számlához a felperes kiállította a saját 470862. sorszámú barterszámláját. A másik számla vonatkozásában a könyvelőjének igazolását csatolta arra vonatkozóan, hogy ezt a számlát az alperestől nem kapta meg.

Az elsőfokú bíróság a határozata jogi indokolásában megállapította, hogy az alperes tartozás megfizetése iránti viszontkereseti kérelme alapos. Annak egy részét (625.000,-Ft-ot) a felperes elismerte, a másik két számlával kapcsolatos követeléssel szemben a felperes nem bizonyította, hogy azokat kiegyenlítette. Az általa az elsőfokú eljárásban csatolt számlamásolat eredetijét a felperes nem tudta felmutatni, továbbá a barter jellegű teljesítés a számla szerint olyan időszakra szólt, amikor a felek között a jogviszony már megszűnt. A felperes által csatolt könyvelői nyilatkozat sem alkalmas a tartozás kiegyenlítésének bizonyítására, mert az nem erről szól, csupán azt állítja -minden további bizonyíték nélkül -, hogy az alperes számláját a felperes nem vette kézhez. Márpedig az alperes a viszontkeresetében nem számlakövetelést, hanem jogot érvényesített, ezért a megjelölt követeléseket az alperes akár számla kibocsátása nélkül is érvényesítheti, mert a megtérítés iránti jogérvényesítés az eljárás alaki szabályai szerint nem számla kibocsátásához kötött.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. §-a szerint a pernyertesség-pervesztesség nem számottevő arányára figyelemmel határozott, mely az alperest képviselő ügyvédnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendeletben a 4/A. §-ra figyelemmel meghatározott munkadíját és az alperes által le nem rótt viszontkereseti illetéket tartalmazza.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg és utasítsa el az

alperes viszontkereseti követelését a bruttó 368.750,- Ft összegről kibocsátott TZ-00296/04. számú és a szintén bruttó 368.750,- Ft-ról kiállított 2005/01323. számú számla és kamatai tekintetében.

Arra hivatkozott, hogy az alperes sem vitatta, hogy ez a két számla barter ügyletek kapcsán került kibocsátásra. Erről maguk a számlák is tanúskodnak, így a 2005/01323. számlán egyéb adatok mellett feltüntetésre került a következő: teljesítésigazolás: SK05/00699, fizetési mód: barter.

A viszontkeresethez csatolt 2004. február 4-i vállalkozási szerződés III.1. pontjából kitűnik, hogy a felperes által nyújtott szolgáltatásokat az alperes részben szolgáltatással ellentételezi. A III.1.b) pont szerint az alperes 500.000,- Ft + áfa értékben reklámidőt biztosít. A felperes teljesített, melyet a számlán az alperes elismert az SK05/00699. számú teljesítésigazolásra hivatkozva. Az alperes sem vitatta, hogy a műsor adásba került.

A másik számla szintén feltünteti, hogy kompenzáció útján történik a fizetés módja. Ez a számla hivatkozik a felek között létrejött 40025 számú szerződésre és arra, hogy a számla összege a perbeli televíziós műsor közvetett reklámköltsége. A szerződést az alperes csatolta 43. sorszám alatt, amely a „Névshowr” című szilveszteri műsor előállításáról szólt. Ennek III. fejezetében a másik szerződéssel azonosan rendelkeztek a felek, azaz a felperes által legyártott műsor részbeni ellentételezése az alperes által nyújtott reklámidő biztosításából állt, a teljesítés módja kompenzáció, amely pénzügyi mozgást nem igényel. Az alperes a számláján feltüntette, hogy az „önök által biztosított barter szolgáltatásról kiállított számla esetén pénzügyi rendezést nem igényel, számla hiányában a fizetési határidő a fenti”. Az elsőfokú eljárásban a felperes által csatolt számlamásolat szintén a fizetési módként kompenzációt tüntet fel, a teljesítés időpontja pedig az alperesi számlával egyező módon 2004. december 31. napja, tehát egyértelműen a perbeli televíziós műsor szilveszteri adásának dátuma.

Tévesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a számlákat kiegyenlítette. A felperes részéről ugyanis a teljesítés mindkét esetben az alperes által is igazolt szolgáltatás nyújtásával történt, amely maga a perbeli műsor egy-egy epizódjának előállítása és sugárzásra történő átadása volt.

Fellebbezésében kérte továbbá az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség leszállítását. E körben arra hivatkozott, hogy a felperesi követelés pertárgyértéke 69.649.563,- Ft volt, a keresetlevélen 900.000,- Ft kereseti illetéket a felperes lerótt. A viszontkereset pertárgyértéke 4.362.500,- Ft volt, a kereseti pertárgyérték alapján számítható a vonatkozó IM rendelet szerinti mértékű ügyvédi munkadíj 2.861.859,- Ft lenne. Az alperes viszontkeresetéből 3.000.000,- Ft-ot az elsőfokú bíróság elutasított és jelen fellebbezéssel kéri a felperes további 737.500,- Ft elutasítását. Amennyiben a fellebbezés eredményre vezet, akkor az összesen 4.362.500,- Ft viszontkereseti igényből 3.737.500,- Ft elutasításra kerül. A fennmaradó 625.000,- Ft-ot pedig a felperes a viszontkereset előterjesztését követően azonnal elismerte, így e körben a perre okot nem adott. Mindezekre tekintettel álláspontja szerint a perköltség 2.861.859,- Ft-ra történő leszállítása indokolt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezéseinek helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság több

alkalommal, mellőzés terhével, valamint a jogkövetkezményekre történt figyelmeztetés mellett felhívta a felperest a viszontkeresettel szembeni érdemi védekezésének előadására. Hangsúlyozta, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során az alperes által kiállított számlák jogalapját és összezszerűségét nem vitatta, azonban a teljesítést igazolni nem tudta. Kizárólag a fellebbezésében hivatkozott a felek között létrejött gyártási szerződések tartalmára előadva, hogy további teljesítés nélkül kizárólag az volt a kötelezettsége, hogy megfelelő ellenszámlát kiállítson. Az elsőfokú eljárásban azonban a teljesítés nélküli ellenszámlák kiállítását sem tudta a polgári eljárásjog szabályai szerint igazolni.

Álláspontja szerint a felperes az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott a fellebbezésében szereplő tényekre, körülményekre és bizonyítékokra, így ezt a Pp. 235. § (1) bekezdésében rögzített kizáró rendelkezésre tekintettel a másodfokú eljárás során már nem teheti meg.

A perköltségre vonatkozó fellebbezési kérelem kapcsán előadta, hogy a felperes a keresetét leszállította. A Pp. 24. § (1) bekezdése alapján azonban a pertárgy értéke a legmagasabb összegű kereseti kérelemhez igazodik, ez pedig 110.149.563,- Ft volt. Az alperes számítása szerint a kereseti követelés után összesen 4.200.000,- Ft, míg az eredményes viszontkereseti kérelem alapján 68.125,- Ft ügyvédi munkadíj állapítható meg az IM rendelet szerint, mely áfával növelten összesen 5.335.156,- Ft. Alaptalan ezért a felperes IM rendelet 3. § (2) bekezdésére való hivatkozása.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mivel a felek a (3) bekezdés szerint a bíróság értesítését követően nem kérték tárgyalás tartását.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

Megállapította, hogy a fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a felek által az elsőfokú eljárásban csatolt okiratok helytelen értelmezésével marasztalta a felperest a TZ-00269/04 számú és a 2005/01323. számú számlákban szereplő 2 x 368.750,- Ft, összesen 737.000,- Ft megfizetésében.

Elsődlegesen rögzíti a másodfokú bíróság a fellebbezési ellenkérelem kapcsán, hogy a felperes a fellebbezésében nem hivatkozott a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütköző módon új tényre vagy bizonyítékra, fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelve adott helyt a viszontkeresetnek ezen követelés tekintetében is. Ezért nem volt akadálya a fellebbezésben írtak érdemi vizsgálatának.

Helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy a felek között létrejött, 2004. december 29-i keltű és 2005. február 4-i keltű televíziós műsor gyártására vonatkozó vállalkozási szerződések III. pontja egyezően azt tartalmazza,

hogy a felperes produkciójának előállítási költségét az alperes a III.1.a) pontja szerint részben készpénzben, részben a b) pont szerint el nem adott reklámidő biztosításával, végül a c) pont szerinti díjalap rögzítésével finanszírozta. A felek egyező előadása szerint 2004. szilveszterén és a 2005. február 4-i szerződés alapján a számlán feltüntetett időpontban, 2005. március 6-án a műsor adásba került. Ezt igazolja az is, hogy az alperes a közvetett reklám költségeiről a számláit kiállította, amelyek összhangban a szerződéses rendelkezésekkel bartert, illetve kompenzálást tüntetnek fel fizetési módként.

Mindebből következik, hogy a felek a szerződéses kötelezettségüket kölcsönösen teljesítették, azaz - szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával - a felperes bizonyította a számlák teljesítését, amely a műsor adott epizódjának előállítása és sugárzásra történő átadása volt.

Tény, hogy a felperes a TZ-00296/04 számlával szemben kiállított ún. „ellenszámláját” csak fénymásolatban csatolta, melynek hitelességét az alperes a tárgyaláson kétségbe vonta, azonban a másodfokú bíróság megítélése szerint ennek nincs érdemi jelentősége, mert a szerződések vonatkozó rendelkezése a számla kiállításának hiányához nem fűzött olyan jogkövetkezményt, hogy ez esetben a reklámidő biztosítását a felperesnek készpénzzel kellene kiegyenlítenie.

A másodfokú bíróság emellett a felperes által csatolt 470862 számú számlamásolatából azt is megállapította, hogy az a teljesítés időpontja és a számla összege tekintetében megegyezik a TZ-00296/04 számú számlával és kiállításának időpontja is összhangban van azzal, továbbá iratellenes az az ítéleti megállapítás, hogy olyan időszakra szól, amikor a felek között a jogviszony már megszűnt.

Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében írtakkal, mely szerint az alperes a viszontkeresetében nem számlakövetelést, hanem jogot érvényesít, ezért a megjelölt követeléseket az alperes akár számla kibocsátása nélkül is érvényesítheti, mert a megtérítés iránti jogérvényesítés az eljárás alaki szabályai szerint nem számla kibocsátásához kötött.

Ezért nincs jelentősége a csatolt könyvelői nyilatkozatnak, mely szerint a felperes a számlát nem kapta kézhez, de ebből következően annak sem, hogy a felperes a 2005/0123 számla tekintetében kiállította-e a megfelelő „ellenszámlát”.

Az alperes viszontkeresete ezért a reklámidő biztosításának ellenértéke tekintetében megalapozatlan, annak készpénzben való kiegyenlítését jogszerűen nem igényelheti, mert azt a felperes a műsor legyártásával és a forgatókönyv, illetve a kész produkció alperes részére történő átadásával a szerződések II. pontja szerint teljesítette.

Alaptalannak találta azonban a másodfokú bíróság a felperes perköltség leszállítására vonatkozó fellebbezési kérelmét az alábbiak szerint.

E körben a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakat osztotta, amely az iratoknak megfelelően hivatkozott arra, hogy a felperes eredetileg 110.149.563,-Ft követelést támasztott az alperessel szemben, és a Pp. 24. § (1) bekezdése értelmében a pertárgy értéke a legmagasabb összegű kereseti kérelemhez igazodik. Ebből az összegből kiindulva a másodfokú bíróság számítása szerint a 32/2003. (VIII.22.) IM

rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megállapítható nettó ügyvédi munkadíj összege 3.301.495,- Ft, mely 25 % áfával növelten 4.126.870,- Ft.

Az alperes viszontkeresetének pertárgyértéke 4.362.500,- Ft volt, amely a jelen másodfokú döntésre tekintettel 625.000,- Ft tekintetében vezetett eredményre, így az alperes pervesztessége összesen 3.737.500,- Ft erejéig állapítható meg. Az ezután számítható ügyvédi munkadíj bruttó 233.600,- Ft-ot tenne ki. Amennyiben az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján állapítja meg a perköltség viselését a pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel, úgy a fenti ügyvédi munkadíjak egybevetéséből az következik, hogy az alperes részére megítélhető perköltség összege 3.893.270,- Ft lenne. Az elsőfokú bíróság azonban a pernyertesség-pervesztesség nem számottevő arányára figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint ennél kevesebb 3.460.750,- Ft perköltséget ítelt meg az alperes javára mérlegeléssel, amely tartalmazza az általa lerótt viszontkereseti illetéket is, ezért ez az összeg az IM rendelettel nem ellentétes és eltúlzottnak sem tekinthető.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezéseit részben megváltoztatva a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A fellebbezés érdemben eredményes volt, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság az alperest a 737.500,-Ft fellebbezési pertárgyérték után a hivatkozott IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései szerint megállapított bruttó 22.500,- Ft ügyvédi munkadíjból és a 44.300,- Ft fellebbezési eljárási illetékből álló másodfokú perköltség megfizetésére a felperes javára.

Budapest, 2010. év június hó 22. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő